

Қазақстан Республикасы экология және
табиғи ресурстар министрлігі

«Қазгидромет» РМК

Тау өзендері бойынша гидрометеорологиялық ақпараттар №15
(Жаңбыр генезисті сел қауіптілігінің күнделікті бюллетені)

«25-27» мамырға 2024 ж.

(бюллетеннің әрекет ету аралығы «24» мамыр күні 20 сағаттан «27» мамыр күні 20 сағ. дейін 2024 ж.)

құрастырылған уақыты: 24.05.2024 ж.

Мекен жайы : Астана қ., Мәңгілік ел, 11/1
Алматы қ., Абай көшесі, 32

Кезекші синоптик:	Смагулова С.	тел.: 8(7172) 79-83-75	e-mail: ukpp@meteo.kz
Кезекші инженер-гидролог:	Букабаева А.	тел.: 8(7172) 79-83-94	e-mail: ugpastana@meteo.kz
СҮЗСББ басшысы:	Яфязова Р.	тел.: 8(727) 267-53-38	e-mail: seli@meteo.kz

**2024 жылғы «25» мамырға
ҚР таулы аудандары бойынша ауа-райы болжамы**

Іле Алатау	Жаңбыр (1-14 мм), түнде кей уақытта қатты (15-20 мм), найзағай. Оңтүстік-батыстан жел соғады 9-14, найзағай кезінде екпіні 18 м/с. 2000 м: ауа температурасы түнде 4-9, күндіз 10-15 градус жылы. 3000 м: ауа температурасы түнде 0-5, күндіз 6-11 градус жылы.
Күнгеі Алатау	Жаңбыр (1-14 мм), түнде кей уақытта қатты (15-18 мм), найзағай. Оңтүстік-батыстан соғатын жел солтүстік-шығыс бағытқа ауысады 9-14, найзағай кезінде екпіні 18 м/с. Ауа температурасы түнде 5-10, күндіз 15-20 градус жылы.
Теріскей Алатау	Жаңбыр (1-14 мм), найзағай. Оңтүстік-батыстан соғатын жел солтүстік-шығыс бағытқа ауысады 9-14, найзағай кезінде екпіні 17-22 м/с. Ауа температурасы түнде 8-13, күндіз 18-23 градус жылы.
Жетісу Алатау	Кей уақыттарда жаңбыр, найзағай. Батыстан жел соғады, күші 9-14, найзағай кезінде екпіні 15-20 м/с. 2000 м: ауа температурасы түнде 3-8, күндіз 12-17 градус жылы. 3000 м: ауа температурасы түнде 0-5, күндіз 7-12 градус жылы.
Қырғыз Алатау	Жаңбыр, күндіз кей жерлерде қатты жаңбыр (2-15 мм), найзағай, бұршақ, дауыл болады. Оңтүстік-батыстан жел соғады, күші 9-14, кей жерлерде 15-20, күндіз екпіні 23-28 м/с. Ауа температурасы түнде 6-11, күндіз 16-21 градус жылы болады.
Талас Алатау (Жамбыл облысы)	Жаңбыр, күндіз кей жерлерде қатты жаңбыр (2-15 мм), найзағай, бұршақ, дауыл болады. Оңтүстік-батыстан жел соғады, күші 9-14, кей жерлерде 15-20, күндіз екпіні 23-28 м/с. Ауа температурасы түнде 6-11, күндіз 16-21 градус жылы болады.
Талас Алатау (Түркістан облысы)	Түнде аздаған жаңбыр (0,1-0,9 мм), күндіз жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), найзағай. Оңтүстік-батыстан солтүстік-батысқа ауысатын жел соғады, күші 8-13, таңертең және күндіз екпіні 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 3-8, күндіз 10-15 градус жылы.
Өгем жотасы	Түнде аздаған жаңбыр (0,1-0,9 мм), күндіз жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), найзағай. Оңтүстік-батыстан солтүстік-батысқа ауысатын жел соғады, күші 8-13, таңертең және күндіз екпіні 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 5-10, күндіз 13-18 градус жылы.
Маңғыстау таулары	Жауын-шашынсыз. Күндіз кей жерлерде шаңды дауыл. Жел солтүстік-шығыстан, күші 9-14, күндіз кей жерлерде 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 13-18, күндіз 20-25 градус жылы.
Сауыр	Кей жерлерде жаңбыр (1-5 мм), найзағай, күндіз бұршақ, дауыл. Оңтүстік-шығыстан соғатын жел оңтүстік-батысқа ауысады, күші 9-14, күндіз кей жерлерде 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 7-12, күндіз 18-23 градус жылы.
Тарбағатай	Түнде кей жерлерде жаңбыр (1-5 мм), найзағай, күндіз жаңбыр (1-8 мм), кей жерлерде найзағай, бұршақ, дауыл. Оңтүстік-шығыстан соғатын жел оңтүстік-батысқа ауысады, күші 9-14, кей жерлерде 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 10-15, күндіз 22-27 градус жылы.
Қазақстандық Алтай	Таңертең және күндіз жаңбыр (1-10 мм), кей жерлерде найзағай, бұршақ, дауыл. Оңтүстік-шығыстан соғатын жел оңтүстік-батысқа ауысады, күші 9-14, таңертең және күндіз кей жерлерде 15-20 м/с. Ауа температурасы түнде 11-16, кей жерлерде 6, күндіз 20-25, кей жерлерде 17 градус жылы.

2023 жылғы "26-27" мамырға арналған
ҚР таулы аумағы бойынша консультативтік болжам

Алматы: 26 мамырда түнде жаңбыр, облыстың оңтүстігінде қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм), күндіз облыстың оңтүстігінде жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм) жауады. 27 мамырда түнде таулы аймақтарда жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм) жауады. Ауа температурасы түнде 0-5, күндіз 3-8 градус жылы, 27 мамырда түнде 1-6 градус үсік, күндіз 10-15 градус жылы.

Жетісу: 26 мамырда түнде облыстың орталығында, таулы аймақтарында жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм), күндіз жаңбыр, облыстың орталығында қатты жаңбыр (1-25 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм) жауады. 27 мамыр түнде облыстың шығысында, таулы аймақтарында жауын-шашын (жаңбыр, қар). Ауа температурасы түнде және күндіз 2-7 градус жылы, 27 мамырда түнде 1-6 градус үсік болады.

Жамбыл: 26 мамырда түнде облыстың оңтүстігінде, таулы аймақтарында жаңбыр жауады, кей уақыттарда қатты жаңбыр жауады (1-20 мм), күндіз облыстың таулы аймақтарында жаңбыр жауады (1-14 мм). 27 мамырда жауын-шашынсыз. Ауа температурасы түнде 0-5, күндіз 8-13 градус жылы, 27 мамырда түнде 1-6 градус үсік, күндіз 13-18 градус жылы болады.

Түркістан: 26 мамырда түнде облыстың тау бөктеріндегі аудандарда жаңбыр (1-14 мм), таулы аудандарда жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм) болады. 27 мамырда жауын-шашынсыз. Ауа температурасы түнде 1-6 градус үсік, күндіз 10-15 градус жылы, 27 мамырда 18-23 граду жылы болады.

Маңғыстау: 26 мамырда жауын-шашынсыз. 27 мамырда күндіз облыстың оңтүстігінде, шығысында жаңбыр жауады (1-14 мм). Ауа температурасы түнде 2-7 градус жылы, 27 мамырда 5-10 градус жылы, күндіз 15-20 градус жылы болады.

Абай: 26 мамырда жаңбыр, күндіз облыстың оңтүстігінде, орталығында қатты жаңбыр (1-20 мм). 27 мамырда түнде жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм), күндіз облыстың батысында, солтүстігінде жаңбыр (1-14 мм) жауады. Ауа температурасы түнде 5-10 градус жылы, 27 мамырда 3-8 градус жылы, күндіз 17-22 градус жылы болады.

Шығыс Қазақстан: 26 мамырда түнде облыстың батысында, солтүстігінде жаңбыр жауады (1-14 мм), күндіз жаңбыр, облыстың солтүстігінде, шығысында қатты жаңбыр жауады (1-25 мм). 27 мамырда түнде жауын-шашын, облыстың шығысында қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм), күндіз облыстың батысында, солтүстігінде, шығысында жаңбыр (1-14 мм) жауады. Ауа температурасы түнде 5-10, күндіз 17-22 градус жылы, 27 мамырда түнде 1-6 градус үсік, күндіз 7-12 градус жылы болады.

2024 жылғы 24 мамырдағы жағдай бойынша Іле Алатауының таулы өзендеріне шолу

Өткен тәулікте Іле Алатауының таулы өзендерінде жауын-шашын салдарынан, су деңгейінің көтерілуі бақыланды. Мыңжылқы – Кіші Алматы ө. және Тұйықсу а/б – Кіші Алматы ө. гидрологиялық бекеттерінде су деңгейі 3 см-ге дейін көтерілді. Температуралық фон 1 °С мәңнен 16 °С оң мән аралығында. 24 мамыр күні сағат 5-те нөлдік изотерма 3988 м биіктікте болды.

**2024 ж. "24" мамырдағы
Іле Алатауының таулы өзендерінің режимі туралы мәліметтер**

№	Өзен	Пункт	Биіктік, м	Ауа температурасы, °С			Жауын-шашын, Мм		Су деңгейі, см		Су өтімі, м ³ /с			Тәуліктегі су деңгейінің өзгерісі (8 сағ.), см	Лайлылық
				Макс. 23.05	Мин. 24.05	08 сағ. 24.05	Күндіз 23.05	Түнде 24.05	Орт. 23.05	08 сағ. 24.05	Орт. 23.05	Макс. 23.05	08 сағ. 24.05		
1	Кіші Алматы	Мыңжылқы МС	3017	6.0	1.2		1.9								*
2	Кіші Алматы	Мыңжылқы ГБ	3017			6.0			264	264				+2	*
3	Кіші Алматы	Тұйықсу а/б ГБ	2466			8.0			557	558				+3	*
4	Кіші Алматы	Шымбұлақ МС	2200	10.0	6.0		1.8								*
5	Кіші Алматы	Сарысай ө. сағасынан төмен ГБ	1928			11.0			273	273	2.06	2.06	2.06	0	*
6	Кіші Алматы	Медеу ГБ	1700			13.0		0.7	121	120				0	*
7	Батарейка	Просвещенец д/ү ГБ	1569			15.0			67	67	0.52	0.52	0.52	0	0
8	Кіші Алматы	Алматы қ. ГБ	1179			14.0			197	194	3.48	3.48	2.96	-3	0
9	Бұтақ	Бұтақ а. ГБ	1475			15.0			261	260				-1	*
10	Үлкен Алматы	Көлден 1.1 км биіктіктегі ГБ	2654			5.0			314	313	2.03	2.13	1.93	0	*
11	Үлкен Алматы	Проходной ө. сағасынан 2 км жоғары ГБ	1471			16.0			287	284				-5	*
12	Құмбел	сағасы ГБ	2150			12.0		2.0	91	91				0	0
13	Проходная	сағасы ГБ	1422			8.0			286	284	3.59	3.65	3.41	-1	0
14	Терісбұтақ	сағасы ГБ	1362			14.0			221	220	1.62	1.62	1.60	-1	*
15	Қаскелен	Қаскелен қ. ГБ	1133			16.0			310	308	10.6	10.7	10.3	-2	*
16	Түрген	Таутүрген а. ГБ	1054			13.0			124	121	14.3	14.9	12.9	-4	1
17	Есік	Есік қ. ГБ	1279			15.0			218	217				-1	*
18	Талғар	Талғар қ. ГБ	1199			15.0			203	200				-3	*
19	Үлкен Алматы көлі	Көлдің солтүстік жағалауындағы ГБ	2500	8.0	5.0			1.2	77	76				-1	*
20	Баянкөл	Баянкөл а. ГБ				10.0			118	111				-6	1
21	Көктал	Аралтөбе а. ГБ				9.0			276	270	39.6	39.6	34.1	-6	*
22	Мерке	Улбутуй қыс. ГБ							133	133	7.86	8.03	8.03	+1	*

Ескертпе:

* - деректер жоқ

«25-27» мамырға 2024 ж.

Қазақстанның таулы аумағы бойынша жаңбыр генезисті сел қауіптілігі туралы кеңес беру

Облыстар	Сел қауіпті аудандар	Гидрометеорологиялық жағдай
	Іле Алатауы	<p>Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан, биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі баяулайды. Нөлдік изотерма таңғы сағат 5-те 3988 м биіктікте болды. Орта таулы аймақта топырақтың ылғалдылығы жоғары. 25 мамырда жаңбыр (1-14 мм), түнде кей уақытта қатты (15-20 мм), найзағай. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 26 мамырда түнде жаңбыр, облыстың оңтүстігінде қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм), күндіз облыстың оңтүстігінде жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде таулы аймақтарда жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм) жауады. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.</p>
Алматы	Күнгей Алатауы	<p>Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан, биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда жаңбыр (1-14 мм), түнде кей уақытта қатты (15-18 мм), найзағай. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 26 мамырда түнде жаңбыр, облыстың оңтүстігінде қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм), күндіз облыстың оңтүстігінде жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде таулы аймақтарда жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм) жауады. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.</p>
	Теріскей Алатау	<p>Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан, биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда жаңбыр (1-14 мм), найзағай. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 26 мамырда түнде жаңбыр, облыстың оңтүстігінде қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм), күндіз облыстың оңтүстігінде жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-20 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде таулы аймақтарда жауын-шашын</p>

		(жаңбыр, қар) (1-14 мм) жауады. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
Жетісу	Жетісу Алатауы	Орта таулы аймақ негізінен қар жамылғысынан босанды. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан, биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда кей уақыттарда жаңбыр, найзағай. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 26 мамырда түнде облыстың орталығында, таулы аймақтарында жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм), күндіз жаңбыр, облыстың орталығында қатты жаңбыр (1-25 мм), таулы аймақтарда жауын-шашын, кей уақыттарда қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамыр түнде облыстың шығысында, таулы аймақтарында жауын-шашын (жаңбыр, қар). Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
Жамбыл	Қырғыз Алатауы	Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан, биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда жаңбыр, күндіз кей жерлерде қатты жаңбыр (2-15 мм), найзағай, бұршақ, дауыл болады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 26 мамырда түнде облыстың оңтүстігінде, таулы аймақтарында жаңбыр жауады, кей уақыттарда қатты жаңбыр жауады (1-20 мм), күндіз облыстың таулы аймақтарында жаңбыр жауады (1-14 мм). Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда жауын-шашынсыз. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
	Талас Алатауы	Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі жалғасуда. Орта таулы аймақта топырақтың ылғалдылығы жоғары. 25 мамырда жаңбыр, күндіз кей жерлерде қатты жаңбыр (2-15 мм), найзағай, бұршақ, дауыл болады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 26 мамырда түнде облыстың оңтүстігінде, таулы аймақтарында жаңбыр жауады, кей уақыттарда қатты жаңбыр жауады (1-20 мм), күндіз облыстың таулы аймақтарында жаңбыр жауады (1-14 мм). Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда жауын-шашынсыз. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
Түркістан	Талас Алатауы	Маусымдық қар сызығы шамамен 3000 м биіктікте орналасақан. Биік таулы аймақта қар жамылғысының еруі жалғасуда. Орта таулы аймақта топырақтың ылғалдылығы жоғары. 25 мамырда түнде аздаған жаңбыр (0,1-0,9 мм), күндіз жаңбыр, кей уақыттарда қатты жаңбыр (1-20 мм), найзағай. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 26 мамырда түнде облыстың тау бөктеріндегі аудандарда жаңбыр (1-14 мм), таулы аудандарда жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм) болады. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 27 мамырда жауын-шашынсыз. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
	Өгем жотасы	
Маңғыстау	Маңғыстау таулары	25-26 мамырда жауын-шашынсыз. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 27 мамырда күндіз облыстың оңтүстігінде, шығысында жаңбыр жауады (1-14 мм). Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.

		жоқ.
Абай	Тарбағатай	Орта таулы аймақ негізінен қар жамылғысынан босанды. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда түнде кей жерлерде жаңбыр (1-5 мм), найзағай, күндіз жаңбыр (1-8 мм), кей жерлерде найзағай, бұршақ, дауыл. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 26 мамырда жаңбыр, күндіз облыстың оңтүстігінде, орталығында қатты жаңбыр (1-20 мм). Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-14 мм), күндіз облыстың батысында, солтүстігінде жаңбыр (1-14 мм) жауады. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ.
Шығыс Қазақстан	Сауыр	Орта таулы аймақ қар жамылғысынан толығымен босанған жоқ. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда кей жерлерде жаңбыр (1-5 мм), найзағай, күндіз бұршақ, дауыл. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 26 мамырда түнде облыстың батысында, солтүстігінде жаңбыр жауады (1-14 мм), күндіз жаңбыр, облыстың солтүстігінде, шығысында қатты жаңбыр жауады (1-25 мм). Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде жауын-шашын, облыстың шығысында қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм), күндіз облыстың батысында, солтүстігінде, шығысында жаңбыр (1-14 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз.
	Қазақстандық Алтай	Орта таулы аймақ қар жамылғысынан толығымен босанған жоқ. Ауа температурасы салыстырмалы түрде төмен болғандықтан қар жамылғысының еруі баяулайды. 25 мамырда таңертең және күндіз жаңбыр (1-10 мм), кей жерлерде найзағай, бұршақ, дауыл. Жаңбыр генезисті сел қауіптілігі жоқ. 26 мамырда түнде облыстың батысында, солтүстігінде жаңбыр жауады (1-14 мм), күндіз жаңбыр, облыстың солтүстігінде, шығысында қатты жаңбыр жауады (1-25 мм). Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз. 27 мамырда түнде жауын-шашын, облыстың шығысында қатты жауын-шашын (жаңбыр, қар) (1-25 мм), күндіз облыстың батысында, солтүстігінде, шығысында жаңбыр (1-14 мм) жауады. Төмен ауа температураларына байланысты селдің қалыптасу ықтималдығы аз. Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтаңыз.

Сел қауіптілігінің деңгейі (5 Қосымша).

!!! Ескерту: Сел қауіпті ауданда тәртіп ережесін сақтаңыз (6 Қосымша).

Сел қауіптілігінің деңгейі

Сел қауіптілігінің деңгейлері	Сел қауіптілігінің деңгейін анықтайтын факторлар	Сел үдерісінің даму ықтималдылығы	Қауіптілік дәрежесі	Қорғау шаралары
	<p>Маусымдық қар сызығы жағдайының, ауа температурасының, топырақ ылғалдылығының, сұйық жауын-шашынның қарқындылығы мен ұзақтығының жоғары мәндері</p>	<p>Негізгі өзен аңғарында сел үдерісінің даму ықтималдылығының жоғары болуы және негізінен таулардан шыға берісте сел массасының шөгуі</p>	<p>Өзен аңғарында және таулардан шыға берісте орналасқан халық пен шаруашылық объектілеріне үлкен қауіптілік</p>	<p>Халықты, мемлекеттік және шаруашылық басқару органдарын құлақтандыру</p>
	<p>Маусымдық қар сызығы жағдайының, ауа температурасының, топырақ ылғалдылығының, болжанатын сұйық жауын-шашынның мөлшерінің жоғары мәндері</p>	<p>Селдің негізгі өзен аңғарына шығу ықтималдығы және онда сел массасының шөгуі</p>	<p>Өзен аңғарында орналасқан халық пен шаруашылық объектілеріне потенциалды қауіптілік</p>	<p>Халықты, мемлекеттік және шаруашылық басқару органдарын құлақтандыру</p>
	<p>Сел қалыптасуының потенциалды ошақтары болған кезде төмен таулы аймақтағы салыстырмалы түрде төмен ауа температурасы, топырақтың ылғалдылығы, сұйық жауын-шашынның қарқындылығы мен ұзақтығы</p>	<p>Селдің пайда болу ықтималдығы шамалы</p>	<p>Төмен таулы аймақтағы селдің пайда болу аймағындағы адамдар үшін потенциалды қауіптілік</p>	<p>Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелерін сақтау, «Абайлаңыз, сел қауіптілігі бар телім» ескерту қалқандарын назарға алу</p>
	<p>Төмен ауа температурасы, топырақтың ылғалдылығы, сұйық жауын-шашынның, сел пайда болу ошақтарының болмауы</p>	<p>Селдің қалыптасу жағдайлары жоқ</p>	<p>Қауіптілік жоқ</p>	

Ақпаратты пайдалану кезінде "Қазгидромет" РМК-ға сілтеме міндетті

Сел қауіптілігінің белгілері және Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелері

Тауларға баруды және тауда болуды жоспарлау кезінде ауа райы болжамын ескеру және дауылды ескертулерді қадағалау, сұрапыл апат қауіптілігіне уақытылы әрекет ету қажет.

Сел ағынының тереңдігі 40-50 м жетуі мүмкін (әсіресе арнаның бұрылыстарында), ағынның қозғалу жылдамдығы-5-10 м/с және одан жоғары (жекелеген жағдайларда 15-20 м/с дейін) болады. Егер адам сел ағынына түссе, өлімге алып келуі сөзсіз, сондықтан қауіпсіздік шараларын сақтау ерекше мәнге ие болады.

Қатты жауын-шашынның түсуінен туындаған сел қауіптілігінің белгілері

- ✓ Өзендегі судың шығыны мен лайлылығының күрт артуы.
- ✓ Өзен арнасының жоғарғы бөлігінде балшық шаңы бұлтының және гүрілдің пайда болуы.
- ✓ Селге жақын жерде топырақ беткейін шайқау.

Сел қауіптілігі бар аймақта тәртіп ережелері

- ✓ Өзен арнасына (жайылмасына), құрғақ арнаға және көл бөгетіне жақын жерде демалуға және шатырлы лагерь құруға болмайды.
- ✓ Бақылаушыны алға қойыңыз, сонда ол алда не болып жатқанын көреді және төнген қауіп туралы ескертеді, сонымен қатар өзеннен су алуға барғанда.
- ✓ Сұйық жауын-шашынның қарқынды түсуі және сел қауіптілігінің басқа да белгілері кезінде өзен арнасынан (жайылмасынан), құрғақ арнадан алыстау және аңғардың баурайы бойынша 40-50 м жоғары көтерілу.
- ✓ Сел өткен кезде одан өзен арнасының бойымен қашуға болмайды, аңғардың баурайы бойымен 40-50 м жоғары көтерілу керек (сел тасқынынан тастар ұшуы мүмкін).
- ✓ Тік жартастар мен тік беткейлердің астында тоқтамаңыз (топырақ беткейінің шайқалуынан, сел жақын жерде, құламалар мен тастың түсуі болуы мүмкін).
- ✓ Сел өткеннен кейін өзен арнасына түспеу, өйткені арнада сел қайта қалыптасу мүмкін.
- ✓ Сел жүріп өткеннен соң беткейлердің сырғуынан, үзілген немесе салбырап тұрған электр сымдарынан, бүлінген газ магистралынан абай болған жөн.